

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

Кафедра практичної психології

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Декан педагогічного
факультету Олександр Т.О.

(підпис)

« 31 » серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
«Теоретична і прикладна персонологія»
освітнього рівня магістр
(назва освітнього рівня)
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності 053 Психологія
(код і назва спеціальності)
ОНП «Експериментальна практична психологія»

Шифр за навчальним планом ПП02

Київ – 2023

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Теоретична і прикладна персонологія», затверджена Вченою радою НПУ імені М.П. Драгоманова, протокол № 4 від 27.10.2022 р.

Розробник: **Чанчиков І.К.**, доктор філософії у галузі психології, викладач кафедри практичної психології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри практичної психології «30» серпня 2023 року, протокол №1.

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. Митник О.Я.

1. Опис навчальної дисципліни

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни	Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Кількість кредитів - 3	Методи навчання Пояснювально-ілюстративні методи.
Спеціальність (код, назва) 053 Психологія («Практична психологія»)	Загальна кількість годин -90	Інтерактивні методи: мікровикладання, інверсії, емпатії, інциденту
	<i>Денна</i>	
Освітній ступінь: «магістр»	Лекції:	
	14	6
нормативна	Семінарські (практичні) заняття:	
	12	6 год – пр..
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 1-й	Лабораторні заняття:	
	Індивідуальна робота:	
Семестр: 1-й	Самостійна робота:	
Тижневонавантаження (год.) 2 год -аудиторне	64	78
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:	
Мова навчання - укр.	29%:71%	13% : 87%

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни Теоретична і прикладна персонологія складена відповідно до освітньо-професійної програми: «Практична психологія» підготовки фахівців освітнього рівня *магістр*, галузі знань *05 Соціальні та поведінкові науки*, спеціальності *053 «Психологія»*.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: зміст основних напрямів сучасної персонології, психологія особистості.

Міждисциплінарні зв'язки з курсами «Історія психології», «Загальна психологія», «Соціальна психологія», «Вікова психологія».

Мета і завдання навчальної дисципліни: сформувати у студентів систему знань щодо різноманітності напрямів та течій персонології; навчити аналізувати та порівнювати основні психологічні напрями сучасності; сформувати уявлення про особистість як системну соціальну якість, що опосередковує взаємодію індивіда із соціокультурним середовищем і яка набувається ним у процесі активного самовдосконалення.

II. Основні результати навчання та компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми:

<i>Результати навчання</i>	Компетентності
<p>ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>СК11. Здатність будувати різноманітні технології розвивальних впливів на особистісно-професійний розвиток людини: технології ігromodelювання, технології психоконсультаування, психокорекційні технології, технології розвитку аутокомпетентності.</p>	<p>ПР2. Вміти організувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.</p> <p>ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.</p> <p>ПР13. Здатність визначати та здійснювати психологічні заходи щодо психодіагностики та прогнозування конфліктів у групах, колективах та організаціях; прогнозувати конфліктний “потенціал” особистості щодо ескалації конфліктів; кваліфікувати конфліктну поведінку людей; визначати можливі конструктивні й деструктивні наслідки професійних деструкцій та деформацій</p>

II. Примірний тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС 90 годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна(вечірня) форма навчання)				
		Аудиторні	Індивідуальна робота	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС
1	Модуль 1.. Соціально-психологічна природа особистості										
1.1	Тема 1.Поняття персонології як науки: актуальність, предмет і завдання		1								
1.2	Тема 2. Основні теорії особистості у західній і східній соціокультурних традиціях		1			12					
1.3.	Тема 3. Теорії особистості у радянській та вітчизняній психології		1			10					
	Разом за змістовим модулем 1		3			22					
2	Модуль 2. Соціально-психологічні виміри ставлення особистості до себе. Психологія індивідуальності.										
2.1	Тема 1. Поняття самосвідомості		1			4					
2.2	Тема 2. Я-концепція особистості		1			4					

2.3	Тема 3. Індивідуальність у соціумі.				4					
2.4	Тема.4 Поняття «стать» і «гендер» у персонології		1		4					
2.5	Тема 5. Характер і особистість		1		4					
	Разом за змістовим модулем 2		4		20					
3	Модуль 3. Особистісний потенціал та самоєфективність									
3.1	Тема 1.Здоров'я індивіда і особистості				4					
3.2	Потреби і мотиви як джерело активності особистості		1		2					
3.3	Тема 2. Здібності, обдарованість, талант.		1		2					
3.4	Тема 3 Особистісна самоєфективність				2					
	Разом за змістовим модулем 3		2		14					
Разом:			9		52					

III. Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами:

№ з/п	3.1. Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього	в т.ч. лекцій
1.	Змістовий модуль 1. Соціально-психологічна природа особистості	4	2
1.1	<p>Тема 1.1 Поняття персонології як науки: актуальність, предмет і завдання. Сутність поняття «особистість» у психології.</p> <p>Персонологія як галузь науки, що вивчає закономірності становлення і розвитку особистості як суб'єкта життєтворчості. Основні положення, спрямовані на висвітлення природи особистості і рушійних сил її розвитку: структура, мотивація, розвиток особистості тощо. Критерії оцінки теоретичних підходів до розуміння особистості: верифікованість, внутрішня узгодженість, евристична цінність, економічність, широта, функціональна значущість (Л. Х'елл, Д. Зіглер). Предмет і завдання персонології. Основні положення про природу людини. Психологічна макроструктура людини (Б. Ананьєв).</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>основні:</i> [4, 12, 21]; • <i>додаткові:</i> [5]. 	1	0,5
1.2	<p>Тема 1.2 Основні теорії особистості у західній і східній соціокультурних традиціях</p> <p>Загальна характеристика основних напрямів сучасної персонології: психоаналіз, біхевіоризм, когнітивна психологія, гуманістична психологія, трансперсональна психологія.</p> <p>Йога і індійська соціокультурна традиція. Система Дзен-Буддизму. Суфізм і ісламська соціокультурна традиція (Газалі, Ібн аль-Арабі). Теософська соціокультурна традиція. (Рудольф Штайнер і Макс Гендель).</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>основні:</i> [4, 19, 21]; • <i>додаткові:</i> [5]. 	1	0,5
	<p>Тема 1.3 Теорії особистості у радянській та вітчизняній психології</p> <p>Особистість у розумінні В. Бехтерева. Структура особистості за О. Лазурським. Динамічна функціональна структура особистості за К. Платоновим. Структура особистості за О. Леонтьєвим. Концепція персоналізації (А. Петровський). Становлення і розвиток особистості</p>		

1.3	<p>у працях Г. Костюка.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>основні</i>: [3, 7, 14]; • <i>додаткові</i>: [4]. <p>Змістовий модуль 2. Соціально- психологічні виміри ставлення особистості до себе. Психологія індивідуальності.</p> <p>Тема 2.1 Поняття самосвідомості Психологічна сутність самосвідомості. Взаємозв'язок свідомості і самосвідомості особистості. Генезис самосвідомості. Структура самосвідомості: когнітивний, емоційно-оцінний і вольовий компоненти. Механізми самосвідомості. Ідентифікація, рефлексія, емпатія, децентрація.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>основні</i>: [4, 13]; • <i>додаткові</i>: [1]. <p>Тема 2.2 Я-концепція особистості Я-концепція особистості. Образ тіла як базисний компонент образу «Я». Види самооцінки і рівня домагань. Порівняння поглядів Дж. Келлі та К. Роджерса на Я-концепцію.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>основні</i>: [2, 17]; • <i>додаткові</i>: [5]. 	2	1
II 2.1	<p>Тема 2.3 Індивідуальність у соціумі Індивідуально-типологічні властивості особистості та їх роль у становленні індивідуальності людини. Модерністське і постмодерністське розуміння індивідуальності. Проблема формування індивідуального стилю діяльності особистості. Типи молодіжних субкультур, які характерні для сучасного вітчизняного соціуму.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>основні</i>: [10, 13, 16]; • <i>додаткові</i>: [4, 5, 6]. <p>Тема 2.4 Поняття «стать» і «гендер» у персонології Гендер і біологічна стать. Джерела гендерних відмінностей. Етапи</p>	5 0,5	3 0,5

	<p>формування жіночого і чоловічого світів. Чоловіки і жінки очима суспільства.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>основні:</i> [16]; • <i>додаткові:</i> [5]. <p>Тема 2.5. Характер і особистість</p> <p>Структура характеру. Умови формування характеру. Взаємовплив характеру і особистості. Акцентуації характеру.</p>		
2.2	<p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>основні:</i> [11, 13]; • <i>додаткові:</i> [5]. <p>Змістовий модуль 3. Особистісний потенціал та самоефективність</p> <p>Тема 3. 1 Здоров'я індивіда і особистості</p> <p>Соціально –психологічні чинники здоров'я індивіда і особистості . Загальна характеристика невротичної особистості. Психологія стресу.</p>	1	0,5
2.3	<p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>основні:</i> [14]; • <i>додаткові:</i> [2]. <p>Тема 3.2 Потреби і мотиви як джерело активності особистості</p> <p>Джерела активності особистості в різних психологічних теоріях. Інстинкти як рушійна сила поведінки (З. Фройд). Потреби як джерело активності людини: потреби в досягненні досконалості (А. Адлер), підтримка цілісності і єдності (К. Юнг), уникнення ізоляції від оточуючих, встановлення зв'язків (Е. Фромм), потреби в самоактуалізації (А. Маслоу) тощо. Мотив як опредмечена потреба, як спонування до активності. Мотив і мотивація.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>основні:</i> [12, 20, 21]; • <i>додаткові:</i> [1, 5]. <p>Тема 3.3 Здібності, обдарованість, талант</p> <p>Поняття про здібності. Задатки і здібності. Класифікація здібностей.. Здібності особистості та рівні їх розвитку. Обдарованість. Талант.</p>	2,5	1,5

	<p>Геніальність. Вплив соціального середовища на обдарованість.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>основні:</i> [10, 12]; • <i>додаткові:</i> [1]. 		
--	--	--	--

4.1. Плани семінарських занять

Змістовий модуль 1. Соціально-психологічна природа особистості

Семінарське заняття 1. Тема 1. Поняття персонології як науки: актуальність, предмет і завдання. Сутність поняття «особистість» у психології(1 год)

1. Персонологія як галузь науки.
2. Характеристика особистості у сучасних напрямках персонології:
  - 1) Психоаналіз;
  - 2) Біхевіоризм;
  - 3) Когнітивна психологія;
  - 4) Гуманістична психологія;
  - 5) Трансперсональна психологія.
3. Презентація таблиці за темою: «Структура особистості у сучасних напрямках персонології».

Рекомендовані інформаційні джерела

- *основні:* [4, 12, 21];
- *додаткові:* [5].

Семінарське заняття 2. Тема 1.2. Основні теорії особистості у західній і східній соціокультурних традиціях (0,5 год)

1. Йога і індійська соціокультурна традиція.
2. Система Дзен-Буддизму.
3. Суфізм і ісламська соціокультурна традиція (Газалі, Ібн аль-Арабі).
4. Теософська соціокультурна традиція. (Рудольф Штайнер і Макс Гендель).

5. Презентація есе за темою: «Формування концепції особистості у східній культурі».

Рекомендовані інформаційні джерела

- *основні*: [4, 19, 21];
- *додаткові*: [5].

Змістовий модуль 2. Соціально- психологічні виміри ставлення особистості до себе. Психологія індивідуальності.

Семінарське заняття 3. Тема 2.2 Я-концепція особистості (0,5 год)

1. Я-концепція особистості.
2. Образ тіла як базисний компонент образу «Я».
3. Види самооцінки і рівня домагань.
4. Порівняння поглядів Дж. Келлі та К. Роджерса на Я-концепцію.
5. Презентація таблиці з основними критеріями визначення акцентуації особистості.

Рекомендовані інформаційні джерела

- *основні*: [2, 17];
- *додаткові*: [5].

Семінарське заняття 4. Тема 2.4 Поняття «стать» і «гендер» у персонології (1 год)

1. Гендер і біологічна стать.
2. Джерела гендерних відмінностей.
3. Етапи формування жіночого і чоловічого світів.
4. Чоловіки і жінки очима суспільства.
5. Презентація рекомендацій по подоланню негативних наслідків стресу.

Рекомендовані інформаційні джерела

- *основні*: [16];
- *додаткові*: [5].

Змістовий модуль 3. Особистісний потенціал та самоефективність

Семінарське заняття 5. Тема 3.2 Потреби і мотиви як джерело активності особистості (1 год)

1. Джерела активності особистості в різних психологічних теоріях.

1) Інстинкти як рушійна сила поведінки (З. Фройд);

2) Потреби як джерело активності людини: потреби в досягненні досконалості (А. Адлер);

3) Підтримка цілісності і єдності (К. Юнг);

4) Уникнення ізоляції від оточуючих, встановлення зв'язків (Е. Фромм);

5) Потреби в самоактуалізації (А. Маслоу).

2. Презентація есе на тему «Самоактуалізації та самореалізації особистості в сучасних умовах».

Рекомендовані інформаційні джерела

- **основні:** [12, 20, 21];
- **додаткові:** [1, 5].

1.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Зміст завдання	Форма звітності
1.	Розробити таблицю за темою: «Характеристика особистості у сучасних напрямках персонології».	Презентація таблиці на сем.з.1 (модуль 1)
2.	Написати твір-есе за темою: «Формування концепції особистості у східній культурі».	Презентація таблиці на сем.з.2 (модуль 1)
3.	Скласти таблицю з основними критеріями визначення акцентуації особистості.	Презентація критеріїв на сем.з.3 (модуль 2)

4	Психологія стресу. Види стресу. Стрес і психічне здоров'я. Розробити рекомендації по подоланню стресу.	Презентація рекомендацій на пр.з.2 (модуль 3)
5.	Написати твір-есе за темою: «Самоактуалізації та самореалізації особистості в сучасних умовах»	Презентація есе на сем.з.5 (модуль 3)

IV. Засоби діагностики успішності навчання

Форми і методи поточного контролю

Доповіді, презентації студентів на лабораторних заняттях, виконання ІНДЗ, трьох МКР.

Використання методів самостійної роботи студентів по осмисленню та засвоєнню матеріалу – самостійний пошук інформації, конспектування першоджерел, ведення психологічних тематичних словників, написання рефератів.

Завдання до контрольної роботи (тестові завдання).

Модульна контрольна робота № 1

1. Термін «персонологія» належить:

- а) Сальваторе Мадді;
- б) Генрі Мюррею;
- в) Абрахам Маслоу.

2. Індивід – це:

- а) та ж людина, тільки абстрагована від її біологічної, природної сторони, яка розглядається як суспільна, соціальна істота;
- б) людська біологічна основа розвитку особистості;
- в) це поєднання психологічних особливостей людини, що утворюють її своєрідність, відмінність від інших людей.

3. Особистість – це:

- а) це поєднання психологічних особливостей людини, що утворюють її своєрідність, відмінність від інших людей;
- б) та ж людина, тільки абстрагована від її біологічної, природної сторони, яка

розглядається як суспільна, соціальна істота;

в) людська біологічна основа розвитку особистості.

4. Індивідуальність – це:

а) людська біологічна основа розвитку особистості.

б) та ж людина, тільки абстрагована від її біологічної, природної сторони, яка розглядається як суспільна, соціальна істота;

в) це поєднання психологічних особливостей людини, що утворюють її своєрідність, відмінність від інших людей.

5. Особистісна організація за З. Фройдом обіймає три основні структури:

а) Ід, Его та Супер-его;

б) Ід, Свідоме, Тінь;

в) Проекція, Его, Архетип.

6. Архетип – це:

а) витіснений зі свідомості досвід, а також накопичення пов'язаних між собою думок та почуттів;

б) архаїчні первинні елементи, які містять досвід усього людства;

в) організована група чи констеляція почуттів, думок, перцепцій, спогадів, яка існує в особистому несвідомому.

7. Р. Ассаджіолі розробив:

а) психолінгвістику;

б) психосинтез;

в) психоаналіз.

8. Види драйвів по К. Хорні;

а) потяг до людей, намагання віддалитись, нейтральність;

б) потяг до людей, намагання віддалитись, намагання віддалитись;

в) потяг до людей, намагання віддалитись, бути вільним.

9. Предметом вивчення біхевіоризму є:

а) емоції;

б) думки;

в) поведінка.

10. Третій рівень структури особистості за В. С. Мерліном

- а) Супер-его;
- б) самоактуалізація;
- в) система соціально-психологічних індивідуальних властивостей.

Модульна контрольна робота № 2

1. Характер – це

а) система стійких індивідуальних властивостей людини, що формуються і виявляються в діяльності;

б) усталеними, узагальненими, домінуючими, вони визначають орієнтації на певні дії, що забезпечують захист, підтримку та розвиток власної особистості;

в)

2. Поле досвіду (К. Роджерс) – це

а) унікальна, суб'єктивна для кожної людини реальність, яка містить події її життя та осяжна для розуміння.

б) диференційована частина феноменологічного поля або поля сприйняття людини

в) фізичне начало, яке отримує враження від світу.

3. Акцентуація характеру – це

а) особливість людини, тягнута до пізнання закономірностей світу, взаємин між людьми;

б) мотив, в якому виявляється потреба особистості в умовах спеціально організованої діяльності;

в) перебільшений розвиток окремих властивостей характеру на шкоду іншим, у результаті чого погіршується взаємодія з оточуючими людьми.

4. Самосвідомість – це:

а) здатність людини усвідомити саму себе, своє «Я», свої потреби, інтереси, цінності;

б) ступінь особистої свободи від відчуття провини, ригідності, тривоги;

в) динамічна систему уявлень людини про себе.

5. Я-концепція – це:

- а) динамічна систему уявлень людини про себе;
- б) ступінь особистої свободи від відчутт провини, ригідності, тривоги;
- в) здатність людини усвідомити саму себе, своє «Я», свої потреби, інтереси, цінності.

6. Екстернальний «локус контролю» – це

а) особистість з екстернальним локусом контролю вважає, що її успіхи і невдачі регулюються зовнішніми чинниками такими як доля, успіх, щасливий випадок, впливові люди і непередбачувані сили оточення.

б) особистість з екстернальним локусом контролю вірить у те, що успіхи і невдачі визначаються її власними діями і здібностями.

7. Гендер – це:

а) біологічно, часто генетично, зумовлений поділ біологічних організмів на самців та самиць;

б) соціальна характеристика, через яку визначаються поняття «чоловік» і «жінка», психосоціальні, соціокультурні ролі чоловіка і жінки як особистостей;

в) поведінка, очікувана від того, хто має певний соціальний статус.

8. Маскулінність – це:

а) певна схема жіночої поведінки, ознаками якої є: пасивність, концентрація на почуттях, прояв емоцій та прагнення розділити їх з іншими;

б) певна схема чоловічої поведінки, ознаками якої є: прагнення бути інтелектуально та фізично активним, неемоційним, не проявляти ознак слабкості;

в) прояв і жіночих, і чоловічих якостей.

9. Фемінність – це:

а) прояв і жіночих, і чоловічих якостей;

б) певна схема жіночої поведінки, ознаками якої є: пасивність, концентрація на почуттях, прояв емоцій та прагнення розділити їх з іншими;

в) певна схема чоловічої поведінки, ознаками якої є: прагнення бути інтелектуально та фізично активним, неемоційним, не проявляти ознак слабкості.

10. Андроґінність – це

а) певна схема жіночої поведінки, ознаками якої є: пасивність, концентрація

на почуттях, прояв емоцій та прагнення розділити їх з іншими;

б) прояв і жіночих, і чоловічих якостей.

в) певна схема чоловічої поведінки, ознаками якої є: прагнення бути інтелектуально та фізично активним, неемоційним, не проявляти ознак слабкості.

Модульна контрольна робота № 3

1. Критеріями психічного здоров'я людини є:

а) здатність керувати своєю поведінкою;

б) психічні розлади;

в) акцентуації характеру.

2. Мотив – це

а) обґрунтування рішення задовольнити або не задовольнити зазначену потребу в даному об'єктивному й суб'єктивному середовищі;

б) прагнення досягти цілей того ступеня складності, на який людина вважає себе здатною;

в) нестаток суб'єкта в чомусь конкретному.

3. Потреба – це:

а) прагнення досягти цілей того ступеня складності, на який людина вважає себе здатною;

б) нестаток суб'єкта в чомусь конкретному.

в) обґрунтування рішення задовольнити або не задовольнити зазначену потребу в даному об'єктивному й суб'єктивному середовищі.

4. А. Адлер вважав, що основною рушійною силою особистості є:

а) прагнення до переваги.

б) прагнення до спілкування;

в) прагнення до самоактуалізації;

5. А. Маслоу вважав, що основною рушійною силою особистості є:

а) прагнення до спілкування;

б) прагнення до переваги.

в) прагнення до самоактуалізації;

6. Найголовнішим архетипом, що втілює в собі єдність свідомого та несвідомого,

гармонію та баланс різних протилежних елементів психіки.

а)самість;

б)тінь;

в)персона.

7.Стрес має тільки негативні наслідки для організму:

а)так;

б)ні.

8. Види стресу:

а)хронічний і дистрес;

б)еустрес і дискомфорт;

в)еустрес і дистрес.

9.Здібності – це:

а)певні схильності людини до діяльності;

б)вищий рівень здібностей людини до певної діяльності;

в)спосіб дії, тобто успішне оволодіння конкретною нормою діяльності і можливістю ефективно застосовувати її на практиці.

10. Талант – це:

а)спосіб дії, тобто успішне оволодіння конкретною нормою діяльності і можливістю ефективно застосовувати її на практиці;

б) певні схильності людини до діяльності;

в)вищий рівень здібностей людини до певної діяльності.

V. Форма підсумкового контролю успішності навчання :залік

Питання до заліку

1.Співвідношення понять: “індивід”, “особистість”, “індивідуальність”.

2.Сутність поняття “особистість” у психодинамічних теоріях.

3. Сутність поняття “особистість” у когнітивних теоріях.

4. Сутність поняття “особистість” у гуманістичних теоріях.

5. Сутність поняття “особистість” у радянській психології (В. Бехтерев, О. Лазурський).

6. Сутність поняття “особистість”з позиції біхевіоризму.

7. Сутність поняття «особистість» у трансперсональній психології(С. Гроф, Р. Асаджіолі).
8. Загальна характеристика екзистенційної психології.
9. Д.Віннікот про психологічні чинники розвитку особистості.
10. Х. Кохут як засновник селф-психології.
11. Психоаналіз Н. Мак-Вільямс.
12. Ключові характеристики КПП.
13. Сутність транзактного аналізу.
14. Характеристика динамічної структури особистості (за К. Платоновим).
15. Характеристика психосоціальних стадій розвитку особистості (за Е. Еріксоном).
16. Характеристика стадій розвитку особистості (за Д. Ельконіним).
17. Особистість у концепції персоналізації А. Петровського
18. Характеристика стадій розвитку особистості (за Г. Костюком).
19. Характеристика диспозиційного напрямку Г. Олпорта.
20. Характеристика структури особистості (за Д.Леонтьєвим).
21. Характеристика потреб, як джерела активності особистості.
- 22.Співвідношення понять «характер» і «особистість».
23. Характеристика мотиваційної сфери особистості.
- 24.Сутність поняття «особистість» у східному соціокультурному середовищі.
- 25.Загальна характеристика здібностей людини.
- 26.Роль спілкування в психічному розвитку людини.
27. Характеристика Я – концепції особистості та її структури.
28. Співвідношення самооцінки та рівня домагань.
29. Психологічні характеристики особистості.
30. Співвідношення понять «темперамент» і «особистість».
- 31.Співвідношення понять «темперамент» і «характер».
32. Поняття психічного здоров'я особистості.
33. Базові здатності, які сприяють самоефективності за А. Бандурою.
34. Селективна оптимізація та компенсація при досягненні високоїсамоефективності особистості (А. Фреунд, П. Балтіс)
- 35.Онтопсихологія. Історія розвитку.
36. Здібності особистості та рівні їх розвитку(обдарованість, талант, геніальність).
- 37.Психологічна характеристика стресу.
38. Джерела активності особистості в різних психологічних теоріях. (А. Маслоу, С. Мадді, К. Юнг, А. Адлер та інші).
- 39 Загальна характеристика невротичної особистості
40. Роль дитинства в становленні особистості.
- 41.Сутність соціалізації особистості та її основні етапи.

42. Характеристика психологічно зрілої особистості з позиції гуманістичної психології.
43. Особливості становлення і розвитку самосвідомості в онтогенезі.
44. Характеристика психологічно зрілої особистості з позиції психоаналізу.
45. Сутність поняття “спрямованість особистості”.
46. Характеристика психологічно зрілої особистості з позиції вітчизняної психології.
47. Сутність ієрархічної теорії мотивації А. Маслоу.
48. Характеристика типів особистості з різним локусом контролю.
49. Особливості формування характеру особистості.
50. Характеристика основних видів діяльності.
51. Характеристика бар’єрів саморозвитку особистості.
52. Поняття «стать» і «гендер» у персонології.
53. Проблема формування індивідуального стилю діяльності особистості.
54. Типи молодіжних субкультур, які характерні для сучасного вітчизняного соціуму.

Критерії оцінювання знань студентів

Вимоги до знань та умінь студентів	Максимальна кількість балів, оцінка за шкалою ECTS
Повно й ґрунтовно володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом, в логічній послідовності передає знання першого та другого модуля з відповідним аналізом й узагальненням вивченого. Простежувався зв’язок теоретичного матеріалу з практикою.	A: 90 – 100 б.
Свідомо володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом, в логічній послідовності передає знання першого та другого модуля з відповідним аналізом й узагальненням вивченого.	B: 80 – 89 б.
Свідомо володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом. Проте відсутня логічна послідовність у викладі матеріалу, відсутні певні висновки щодо викладеної інформації.	C: 70 – 79 б.
Знання модулів передаються зазубреними з підручників (з	D: 65 – 69 б.

конспекту) фразами. Відсутня логічна послідовність у викладі навчального матеріалу, відсутні певні висновки щодо викладеної інформації.	
Знання модуля передаються тільки за допомогою певних питань з боку викладача.	Е: 60 – 69 б.

Розрахунок максимальної кількості балів, що присвоюються студентам

Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	4	4	16
ІНДЗ	24	1	24
Модульна контрольна робота	10	2	20
максимальна кількість балів			60

40 балів – за екзамен

Разом за курс: 60 б. + 40 б. = 100 б.

Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
Виконання завдання для самостійної роботи (домашнього завдання)	5	5	25
Робота на практичному занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, аналіз фільмів, участь у дискусії)	7	5	35
ІНДЗ	10	1	10

Модульна контрольна робота	10	3	30
Залік			40
максимальна кількість балів 100			

заняття																					
Дати	05.10	05.10	12.10					02.11	02.11	08..11											
Теми	Поняття персонології як науки: актуальність, предмет і завдання.		Основні теорії особистості у західній і східній					Я-концепція особистості	Поняття «стать» і «гендер» у персонології						Потреби і мотиви як джерело активності особистості						

Модулі	I модуль	II модуль	III модуль
Самостійна робота	Розробка таблиці, написання твору-есе	Розробка таблиці	Розробка рекомендацій, написання твору-есе
Поточний контроль	МКР № 1 19.10.	МКР № 2 16.11	МКР № 2 09.12
Підсумкови й контроль	залік		

VII. Інформаційні джерела для вивчення курсу

Базова

1. Варій М.Й. Психологія особистості : навч. посіб. / М.Й.Варій. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 592 с.
2. Карпенко З.С. Аксіопсихологія особистості. – К.: ТОВ «Міжнародна фінансова агенція», 2009. – 216с.
1. Клименко В. В. Психологія творчості: навч. посібник для вищих навч. закладів / В. В. Клименко; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». – К.: Центр навч. літератури, 2006. – 480 с.
2. Основи психології: Підручник / за заг. Ред. О.В. Киричука, В.А. Роменця. – вид. 5-те, стереотипне. – К.: Либідь, 2005. – 632с.
3. Психологія особистості: Словник-довідник / за ред. П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Рута, 2005 – 320с.
4. Роменець В. А. Психологія творчості: навч. посібник / В. А. Роменець. – 3-є вид. – К.: Либідь, 2004. – 288 с.
5. Семиченко В.А. Психологія особистості. – К.: Видавець Ешке О.М., 2007. – 427 с.
6. Столяренко О. Б. Психологія особистості. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 280 с.

Допоміжна

1. Киричук О.В. Педагогічна система освітнього закладу як об'єкт психології управління // Психологія на перетині тисячоліть: Збірник наукових праць учасників П'ятих Костюківських читань: В 3 т. – Т.2. – К.: Гнозис, 2000. – 712с.
2. Розвиток психологічної і педагогічної наук в Україні 1992 – 2002. Збірник наукових праць до 10-річчя АПН України/ Академія педагогічних наук України. Частина I. – Харків: «ОВС», 2002. – 640с.

Інформаційні ресурси

1. Столяренко О. Б. Психологія особистості. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 280 с. <https://westudents.com.ua/knigi/529-psihologiya-osobistost-stolyarenko-ob.html>
2. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція. Модульно-рейтинговий курс : Навчальний посібник / І. М. - Київ : ВД «Професіонал», 2005. - 656 с. <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/14695>
3. Вдовиченко О. В. "Типологія особистості ризику." Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології" 29, 2015. – С. 115-124. <https://doi.org/10.32626/2227-6246.2015-29.%25p>
4. Зливков В.Л., Лукомська С.О., Федан О.В. Психодіагностика особистості у кризових життєвих ситуаціях / В.Л.Зливков, С.О. Лукомська, О.В. Федан. – К.: Педагогічна думка, 2016. – 219 с. <https://lib.iitta.gov.ua/704775/1>
5. Терещенко Л. А.; Олінковська Т. А. Причини й механізми виникнення невротичних розладів особистості дитини з погляду сучасної педагогічної психології. Актуальні проблеми психології, 2015, 1-6. – ст. 60-64. <http://appspsychology.org.ua/data/jrn/v1/i48/12.pdf>